

Brandsikkerhed 2017

Undersøgelse blandt 18 til 85-årige danskere

TrygFonden

Marts 2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
1. SAMMENFATNING	3
1.1 Baggrund	3
1.2 Brandberedskab i danske hjem	3
1.3 Brandberedskab og risikoopfattelse	4
1.4 Sammenhæng mellem viden og adfærd	5
1.5 Happy fires og adfærd ved brand	5
2. RØGALARMER	6
2.1 Hvor mange har røgalarmer opsat, og hvad kendetegner dem?	6
2.1.1 Hvor i boligen sidder røgalarmerne?	7
2.2 Årsag til at have en røgalarm	8
2.3 Årsag til ikke at have en røgalarm	9
2.3.1 Hvad skal der til for, at de vil anskaffe en røgalarm?	10
3. BRANDBEREDSKAB	11
3.1 Andet brandslukningsudstyr	11
3.2 Brandråd i hverdagen	11
3.3 Flugtplan / Evakueringsplan	13
3.4 Risikoopfattelse	13
4. VIDEN OG ADFÆRD	16
4.1 Viden - typisk årsag til brandens opståen	16
4.2 Oplevede brande	16
4.2.1 Årsag til brandens opståen	17
4.2.2 HAPPY FIRES	18
4.3 Alarmering fra røgalarm	19
4.4 Forventet adfærd ved brand	19
4.4.1 En mindre brand	19
4.4.2 En større brand	20
4.5 Brand i sommerhus, fritidshus eller campingvogn	21
4.6 Generel viden om røgalarmer	23
5. METODE	24

1. SAMMENFATNING

1.1 BAGGRUND

TrygFonden og Beredskabsstyrelsen har gennemført en befolkningsundersøgelse om brandsikkerhed i private boliger blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen mellem 18 og 85 år. I alt har 3.917 deltaget i undersøgelsen.

Formålet med undersøgelsen er at måle forekomsten af røgalarmer i private boliger i relation til en række socioøkonomiske parametre samt at belyse befolkningens generelle viden om, hvad der typisk forårsager en brand, og hvordan man håndterer den, hvis den opstår. Det er ligeledes formålet at klarlægge, i hvilket omfang brand slukkes af den enkelte, inden den udvikler sig til en større brand, og inden brandvæsenet alarmeres – også kaldet "Happy fires". Undersøgelsen er en gentagelse af en tilsvarende undersøgelse fra 2014, hvor 3.814 personer/borgere mellem 18 og 85 år deltog.

Undersøgelsen afdækker en række forhold blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen mellem 18 og 85 år:

- Forekomsten af røgalarmer i private boliger.
- Befolkningens viden om hvad der typisk forårsager en brand, og hvordan man håndterer den, hvis den opstår.
- Forekomsten af "Happy fires" i private boliger.
- Viden omkring en række udsagn relateret til røgalarmer og sikkerhed.

1.2 BRANDBEREDSKAB I DANSKE HJEM

72 % har en eller flere røgalarmer. Det er en stigning på 2 %-point siden undersøgelsen i 2014. 26 % svarer, at de ikke har en røgalarm i deres bolig. 56 % har selv købt deres seneste røgalarm, mens 22 % har fået den foræret. 60 % har et hus, der er opført med strømforsynede røgalarmer, mens en ud af fem har serieforbundne røgalarmer. Der er kun 6 %, som har røgalarmer tilkoblet en vagtcentral.

De, som *ikke* har en røgalarm, er kendetegnet ved at være mellem 18 og 34 år, komme fra Region Hovedstaden, være enlige, have en husstandsindkomst på under 300.000 kr. årligt, have en grunduddannelse, bo i lejlighed, bo i leje- eller andelsbolig og bo på under 99 m². Det samme billede viste undersøgelsen i 2014.

Den primære årsag til, at man anskaffer sig en røgalarm, er fortsat et ønske om at **føle sig tryk i hjemmet**. Dette angiver mere end seks ud af ti. Undersøgelsen viser endvidere, at blandt de, som har en røgalarm opsat, er der en større andel, som selv har, eller kender nogen, som har oplevet brand i egen bolig.

Blandt dem, som **ikke har en røgalarm**, angiver en fjerdedel, at de ejer en røgalarm, men **ikke har fået sat den op**. Det er især kvinder samt de yngre og midaldrende aldersgrupper (18 til 55 år), som svarer dette. Igen et billede, som også tegnede sig ved den tidligere undersøgelse. 27 % af kvinderne siger, at de har den, men ikke har fået sat den op, mens 16 % ikke kan montere den selv. En anden holdning ses blandt den ældre aldersgruppe (66 til 85 år). Her har over en fjerdedel ikke en røgalarm af den grund, at de **ikke finder dem relevante**. En holdning der synes at være mere udbredt blandt mænd end kvinder.

Næsten alle, som har deltaget i undersøgelsen, angiver, at de følger et eller flere **brandråd** i deres hverdag. Det gælder også for de grupper, som ikke har en røgalarm.

En fjerdedel angiver, at de har en **pulverslukker** i deres hjem, 9 % har et **brandtæppe** liggende, mens 5 % har en **lille brandslukker (spray)**. Det, at man ejer en røgalarm, er i undersøgelsen positivt forbundet med at have andet brandslukningsudstyr. Endvidere viser undersøgelsen, at tre ud af fire ikke har en konkret **flugtplan**. Heraf svarer halvdelen, at de ikke oplever det som nødvendigt, da de har lettilgængelige udgange og derfor ikke ser behov for en flugtplan. Der ses en overvægt af personer på 18 til 34 år, der bor i Region Hovedstaden i lejlighed og ikke har en røgalarm, som heller ikke har en flugtplan. Dette billede har ikke ændret sig siden undersøgelsen i 2014.

I undersøgelsen spørges der ind til egen opfattelse af, hvorvidt man har **indrettet sig brandsikkert**. 66 % oplever i høj eller i nogen grad at have indrettet sig brandsikkert. Særligt de 66 til 85-årige oplever i høj grad at have indrettet sig brandsikkert. Blandt de, som i mindre grad vurderer, at de har indrettet sig brandsikkert, findes bl.a. en overvægt af 18 til 34-årige, personer fra Region Hovedstaden og personer uden røgalarm. Disse resultater peger, som i 2014, på at nogle af de grupper, som har et lavt brandberedskab, godt selv er klar over det.

Undersøgelsen tegner således et billede af to generelle grupper: en gruppe, som har et højt brandberedskab - med opsatte røgalarmer, andet brandslukningsudstyr og en flugtplan. Og en anden gruppe med et lavere eller intet brandberedskab.

En ud af tre vil tage imod et gratis hjemmebesøg fra brandvæsenet, hvor de kan få en dialog med en brandmand om brandforebyggelse og eventuel brandfare ved deres bolig. Modsat vil en ud af tre ikke tage imod det.

1.3 BRANDBEREDSKAB OG RISIKOOPFATTELSE

En konklusion fra undersøgelsen er, at befolkningen overordnet set vurderer risikoen for brand i deres bolig og tilskadekomst af dem selv eller pårørende ved brand som **meget lille**. Næsten fire ud af fem vurderer risikoen for dette som lille eller meget lille, mens ingen vurderer deres risiko for meget stor. Der er formodentligt her en forklaringsfaktor til, at de færreste har en konkret flugtplan.

Den generelle **risikoopfattelse** ser ikke ud til at hænge sammen med, hvor mange røgalarmer man har. Endvidere har de, som har oplevet en brand i egen bolig eller i eget nærområde, en anden risikoopfattelse. Her er vurderingen i højere grad, at der kan opstå brand i deres bolig end de, som ikke har oplevet en brand.

20 % har sommerhus, fritidsbolig eller campingvogn. Tre ud af fem har en eller flere røgalarmer monteret på stedet (60 %). Lidt over halvdelen (57 %) har ikke noget brandslukningsudstyr i fritidshuset. Hver tredje (30 %) har en pulverslukker, mens en ud af ti har et brandtæppe (8 %).

1.4 SAMMENHÆNG MELLEM VIDEN OG ADFÆRD

63 % anslår, at den typiske anledning til en brand er brugen af **levende lys**. Et resultat, som også fremgik af den tidligere undersøgelse. Der er her en god overensstemmelse med de brandråd, som mange følger i hverdagen om ikke at stille lys i nærheden af noget letantændeligt og at slukke levende lys, inden de forlader rummet. Ydermere viser undersøgelsen, at blandt de, som har oplevet brand i egen bolig, skyldes branden oftest brug af levende lys - særligt i juledekorationer og juletræer.

Sammenfattende ser det ud til, at befolkningen handler i forhold til deres viden og tidligere adfærd. Det ser anderledes ud for **rygning**, der anses som den næst hyppigste årsag til, at der opstår brand.

Det er kun lidt under hver tredje, som ved, at en røgalarm skal gøres **ren** en gang hvert halve år, og at der er en **udløbsdato** på en røgalarm (hhv. 29 % og 28 %). Hertil er det kun hver anden, som ved, at man kan få serieforbundne røgalarmer, og at man kan sætte en røgalarm op med **dobbeltklæbende tape** (hhv. 56 % og 48 %). En tredjedel af dem, som har en røgalarm liggende, men ikke har fået den sat op, ved ikke, at denne kan sættes op med dobbeltklæbende tape.

1.5 HAPPY FIRES OG ADFÆRD VED BRAND

Inden for de seneste fem år har tre ud af ti oplevet en brand i deres bolig, i nærheden af deres bolig eller har nære bekendte, som har haft brand i deres bolig. Dette er på niveau med undersøgelsen fra 2014. 38 % alarmerede brandvæsenet, mens 33 % slukkede branden selv, inden der opstod skader på mennesker eller ejendom. Blandt de personer, som har **oplevet brand i egen bolig** svarer over halvdelen, at branden kunne være undgået, mens 22 % ikke ved det.

Det tyder, som i 2014, fortsat på, at der opstår **langt flere brande, end der indrapporteres**. Kun 9 % vil ringe 1-1-2 ved en mindre brand, mens 82 % vil ringe 1-1-2 ved en større brand. Det er særligt de 66 til 85-årige, som ville ringe til brandvæsenet. I forbindelse med en mindre brand vil de fleste forsøge at slukke branden med et vådt viskestykke, en beholder med vand eller et klæde (fx håndklæde, tæppe m.v.). Ved en større brand, som fx brand i en sofa, vil to ud af fem forsøge at slukke branden selv. I tilfælde af en større brand vil to ud af fem skynde sig ud af boligen, mens en ud af fem vil alarmere deres naboer. Der er flere af de midaldrende, som ville forsøge at slukke branden selv, mens de yngre ville skynde sig ud af boligen og huske at alarmere naboen. Igen kan det konstateres, at billedet er det samme som i 2014 undersøgelsen.

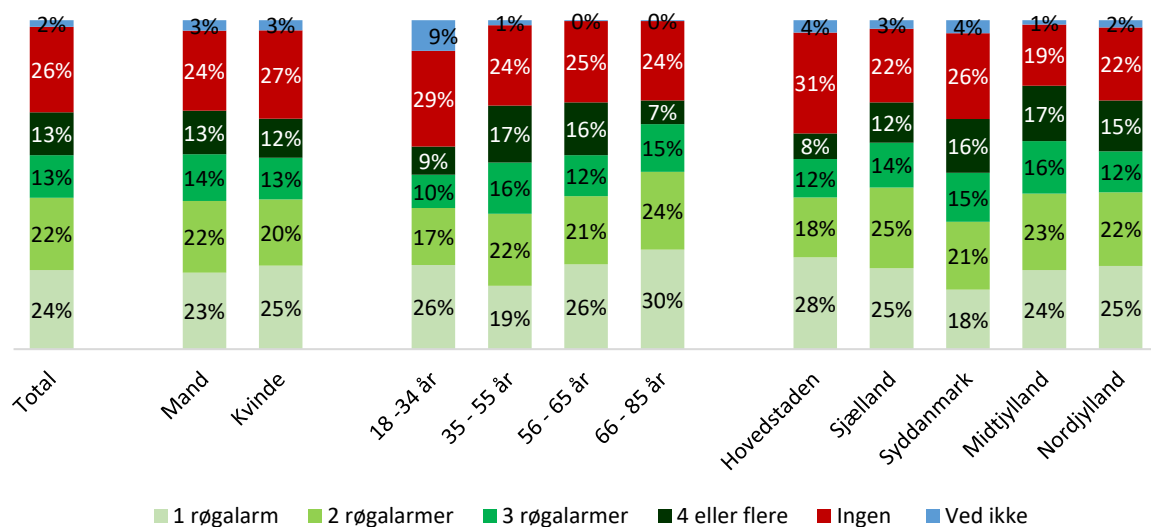
2. RØGALARMER

I dette afsnit undersøges det, hvor mange der har en røgalarm, og hvad der kendetegner de personer, som har en røgalarm, og de som ikke har en røgalarm. Desuden ses der på, hvilke bevæggrunde der ligger bag respondenternes valg.

2.1 HVOR MANGE HAR RØGALARMER OPSAT, OG HVAD KENDETEGNER DEM?

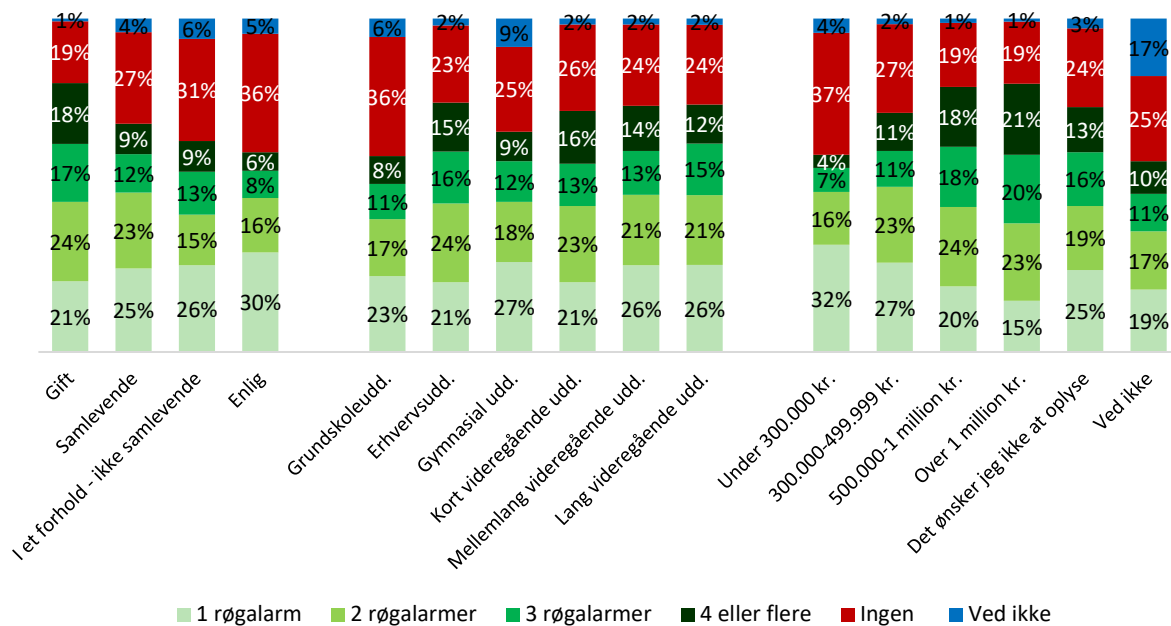
Der er syv ud af ti (72 %), som har en eller flere røgalarmer opsat i deres bolig. Dette er en stigning på 2 %-point siden 2014. 26 % har ikke en røgalarm opsat og 2% ved ikke om de har en røgalarm opsat. Blandt dem, som ikke har en røgalarm opsat, er der flest i den unge aldersgruppe mellem 18 og 34 år (29 %) samt personer fra Region Hovedstaden (31 %). Endvidere angiver 9 % af den unge aldersgruppe, at de ikke ved, om de har en røgalarm opsat i deres bolig. Dette tal lå i 2014 på 7 %. Der er ingen kønsforskelle.

Figur 1. Hvor mange røgalarmer er i alt opsat inden for i din bolig? (Dvs. du skal ikke medregne røgalarmer, som er opsat i fælles trappeopgang m.v.). Opdelt på køn, alder og region.

Figur 2 viser, at 36 % af de enlige ingen røgalarm har, mens dette tal ligger på 19 % for gifte personer. Her ses et fald siden 2014, hvor tallene lå på hhv. 37 % og 21 %. Tendensen fra 2014 om, at jo højere den årlige indkomst er, des flere røgalarmer har man, er fortsat gældende. Dette kan således ligge i forlængelse af, at enlige vil have en lavere husstandsindkomst. Undersøgelsen viser, at der er flest med en grunduddannelse, som *ikke* har en røgalarm (36 %), mens flest med en erhvervsfaglig uddannelse (76 %) har en røgalarm.

Figur 2. Hvor mange røgalarmer er i alt opsat inden for i din bolig? (Dvs. du skal ikke medregne røgalarmer, som er opsat i fælles trappeopgang, mv.) Opdelt på civilstand, uddannelse og indkomst.

56 % har selv købt deres seneste røgalarm, mens 22 % har fået den foræret. Heraf er det specielt personer, som er gift (44 %), som har en mellemlang videregående uddannelse (34 %) og de 18-34-årige samt 35-55-årige (hhv. 32 % og 30 %), som har fået den foræret. 60 % har et hus, der er opført med strømforsynede røgalarmer, som er tilsluttet det almindelige elnet, mens det kun er 18 %, som har serieforbundne røgalarmer. Hertil er det kun 6 %, som har røgalarmer, der er tilkøbet en vagtcentral. På tværs af køn, alder og region er der ikke store forskelle, men dobbelt så mange af dem, som har en serieforbundet røgalarm, er 18-34-årige sammenlignet med de 66-85-årige.

Boligtpe

Flest blandt dem, som bor i lejlighed, har **ikke** røgalarm.

Ejerforhold

Flest blandt dem, som bor i leje- eller andelsbolig, har **ikke** røgalarm.

Størrelse

Flest blandt dem, som bor i en bolig på under 99 m², har **ikke** røgalarm.

2.1.1 Hvor i boligen sidder røgalarmerne?

De fleste har opsat en røgalarm i gangen (60 %) og dernæst i opholdsstuen (46 %). Blandt de, som har en røgalarm opsat, har 25 % testet røgalarmerne inden for den sidste måned, mens 51 % har testet dem inden for det seneste år, og 7 % har testet dem for mere end et år siden. Det ligger nogenlunde på niveau med undersøgelsen fra 2014. Næsten alle oplevede, at deres røgalarmer

virkede, da de testede dem (96 %). Den hyppigste årsag til, at røgalarmen ikke virkede, var et defekt batteri (47 %), eller at røgalarmen var gået i stykker (20 %).

2.2 ÅRSAG TIL AT HAVE EN RØGALARM

Figur 3 viser, at størstedelen af de personer (64 %), som har en røgalarm, angiver, at det er for, at de og deres familie kan føle sig trygge derhjemme. I 2014 lå dette tal på 69 %. Dernæst er der 20 %, som svarer, at det er fordi, røgalarmen var nem at sætte op, hvor over halvdelen (53 %) af disse angiver, at de ved, at man kan sætte en røgalarm op med dobbeltklæbende tape. 15 % begrundes årsagen til at have en røgalarm med, at de ofte tænder levende lys, har brændeovn eller fordi, de har børn. Siden 2014 er der sket en omrokering af årsagerne, hvor 'det er nemt at sætte røgalarmen op' har rykket sig fra en 4. til 2. plads.

Figur 3. Hvad er den væsentligste årsag til, at du har en røgalarm/flere røgalarmer og har sat den/dem op? (Muligt at angive flere svar)

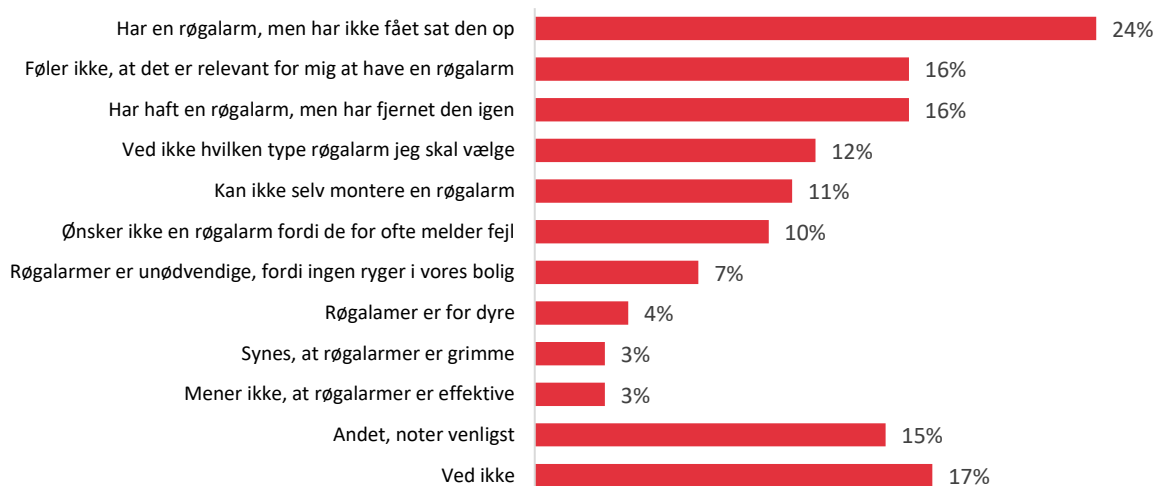

Især de 35 til 85-årige angiver, at årsagen til at de har sat en røgalarm op, er for at de og deres familie kan føle sig trygge. Dette angiver de 18 til 34-årige også, men i mindre grad (53 %). Derimod angiver en langt større andel af den yngre aldersgruppe, at røgalarmen allerede var sat op, da de flyttede ind (24 %). De regionale forskelle og kønsforskellene er ikke så tydelige som aldersforskellene. For respondenter i Region Sjælland er den næsthypigste årsag til at have en røgalarm, at man har brændeovn (21 %). For kvinder er den næst hyppigste årsag til, at de har røgalarm, at de ofte tænder levende lys (17 %). Dette er på niveau med undersøgelsen fra 2014.

2.3 ÅRSAG TIL IKKE AT HAVE EN RØGALARM

24 % svarer, at de faktisk har en røgalarm, men at de ikke har fået den sat op. I 2014 lå dette tal på 25 %. 16 % svarer, at de har haft en røgalarm, men at de har fjernet den igen. Der er også 17 %, som ikke ved, hvorfor de ikke har en røgalarm. Dette har ikke rykket sig siden 2014.

Figur 4. Hvad er de væsentligste årsager til, at du ikke har sat en røgalarm op i din bolig? (Muligt at angive flere svar)

Der er ingen forskel på, hvor mange kvinder og mænd, der har en røgalarm. Det er især mænd, som *ikke* finder røgalarm effektive (4 %), mens kvinder i højere grad svarer, at de ikke selv kan montere dem (16 %).

Undersøgelsen viser ligeledes, at det især er de yngre og midaldrende aldersgrupper, som har en røgalarm liggende, men som ikke har fået sat den op. Dette svarer 21 % af de 18 til 34-årige og 29 % af de 35 til 55-årige. Den primære årsag til, at den ældre aldersgruppe på 66 til 85 år ikke har en røgalarm, er, at de ikke mener, at røgalarm er relevante (26 %). Dette var også den primære grund i 2014 (27 %). Der er ligeledes flere blandt de ældre aldersgrupper, der mener, at røgalarm er unødvendige, fordi der ikke ryges i deres bolig – 9 % af de 56 til 65-årige og 13 % af de 66 til 85-årige svarer dette. Dette ligger på niveau med 2014.

Blandt de, som svarer, at de har fjernet røgalarmene (i alt 16 %), angiver størstedelen, at årsagen hertil er, at de ikke har fået den sat op igen, efter den hylede sidst (40 %), mens tre ud af ti (35 %) har fjernet den, fordi den ofte meldte fejlalarm.

2.3.1 Hvad skal der til for, at de vil anskaffe en røgalarm?

Undersøgelsen viser, at mere end halvdelen af dem (51 %), som har fjernet røgalarmen, siger, at de ville anskaffe sig en røgalarm, hvis den blev udleveret og opsat gratis. I 2014 var det 53 %. Desuden siger 45 %, at de ville anskaffe sig en røgalarm, hvis det var et lovkrav. I 2014 lå dette tal på 43%.

Figur 5. Tror du, at du ville anskaffe en røgalarm og sætte op, hvis...? (Blandt dem som har fjernet røgalarmen) (Muligt at angive flere svar)

Undersøgelsen viser også, at flere kvinder ville anskaffe sig en røgalarm, hvis de blev udleveret og opsat gratis (55 %) (49 % i 2014), eller hvis de fik foræret en røgalarm (28 %). Der er derimod flere mænd end kvinder, der svarer, at de kunne finde på at anskaffe en røgalarm, hvis røgalarmer var smartere i designet (19 %).

MYTE: Folk har ikke en røgalarm, fordi de er grimme eller fordi, der ikke ryges i hjemmet.

Kun **3 %** svarer, at de ikke har en røgalarm, fordi de synes, at de er grimme. Kun **7 %** svarer, at røgalarmer er unødvendige, fordi der ikke ryges i hjemmet.

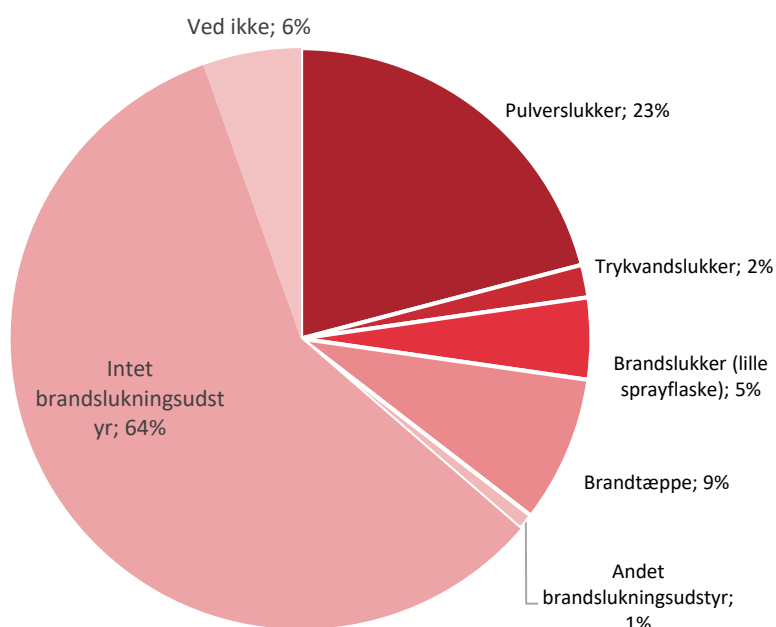
3. BRANDBEREDSKAB

I dette afsnit ses der på brandberedskab, herunder andet brandslukningsudstyr og flugtplan samt danskernes risikopfattelse.

3.1 ANDET BRANDSLUKNINGSUDSTYR

Lidt over en femtedel (23 %) har en pulverslukker i deres bolig, 9 % har et eller flere brandtæpper og 5 % har en brandslukker i form af en lille sprayflaske. Det er især de 35 til 55-årige, som har en pulverslukker (28 %) eller brandtæpper (11 %). Undersøgelsen viser også, at der er en undervægt blandt respondenter i Region Hovedstaden, som har en pulverslukker (19 %) og brandtæpper (7,5 %). Dette er det samme som i 2014.

Figur 6. Har du/I brandslukningsudstyr i boligen? (Muligt at angive flere svar)

Det at have en røgalarm ser ud til at være positivt associeret med at have andet brandslukningsudstyr. Blandt de, som har en røgalarm, har 29 % også en brandslukker, og 12 % har brandtæpper. Til sammenligning har kun 15 % af dem, som ikke har en røgalarm, en brandslukker, og 5 % har brandtæpper i deres bolig.

3.2 BRANDRÅD I HVERDAGEN

I nedenstående figur ses en oversigt over, hvilke brandråd respondenterne angiver at følge i deres hverdag. Tre ud af fem har sagt (58 %), at de ikke stiller levende lys i nærheden af letantændeligt

materiale (64 % i 2014), og 54 % slukker levende lys, når de forlader et rum (56 % i 2014). Kun 3 % angiver, at de ikke er opmærksomme på at følge nogle brandråd i deres hverdag (4 % i 2014).

Figur 7. Følger du bevidst nogle af nedenstående brandråd i hverdagen? (Muligt at angive flere svar)

Kvinder angiver, at de i højere grad følger brandråd som fx *ikke* at stille lys i nærheden af noget letantændeligt (65 % mod 69 % i 2014), slukker levende lys, når de forlader rummet (58 % mod 61 % i 2014) og slukker komfuret, hvis de går fra madlavningen i længere tid (36 % mod 38 % i 2014). Mænd angiver i højere grad end kvinder, at de er mere påpasselige, når de griller (19 % mod 22 % i 2014), når de bruger ukrudtsbrænder (15 %, samme som i 2014), og at de undgår overbelastning af elinstallationer (20 % mod 21 % i 2014). De personer, som ikke har røgalarm, følger lige så mange brandråd, som de, der har røgalarm.

80 % af danskerne har gennemgået et **førstehjælpskursus**. Der er flere blandt de 18 til 65-årige og blandt folk med røgalarm, som har gennemgået et førstehjælpskursus.

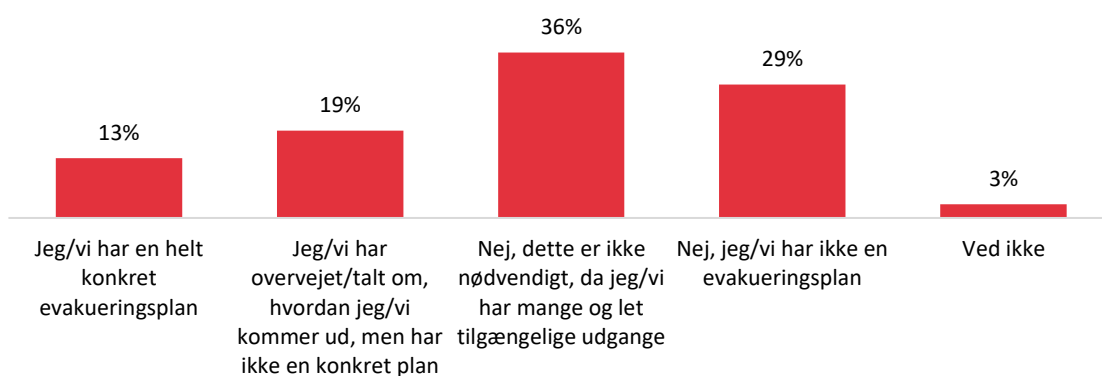

46 % af danskerne har gennemgået et kursus i **elementær brandbekæmpelse**. Der er flere blandt de 35 til 65-årige, som har gennemgået et sådant kursus.

3.3 FLUGTPLAN / EVAKUERINGSPLAN

I 2014 havde 8 % en konkret flugtplan. Det er steget til 13 %. 19 % har talt om, hvordan de kommer ud, men uden at have en konkret plan. Dog har størstedelen (71 %) ikke en flugtplan. Over halvdelen af dem, som ikke har en flugtplan, oplever det ikke som nødvendigt, da de har mange lettilgængelige udgange.

Figur 8. Har du/I talt om, hvordan du/I kommer ud af huset i tilfælde af brand?

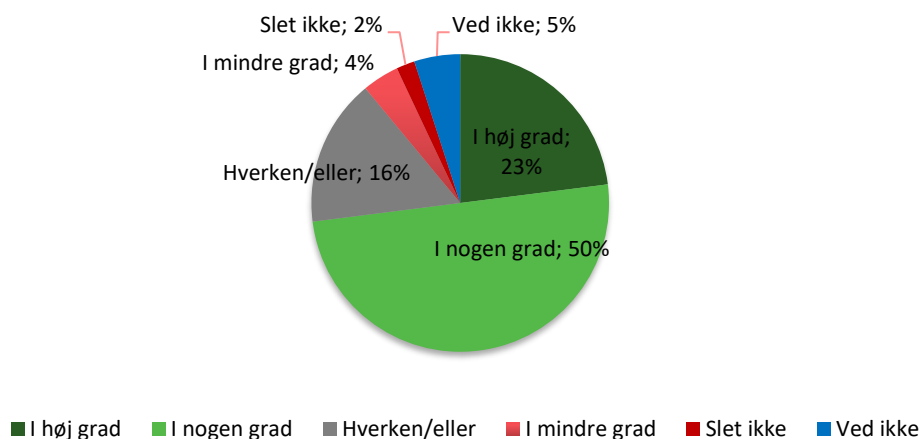

Over halvdelen af de 18 til 34-årige (63 % mod 48 % i 2014) angiver, at de ikke har en flugtplan. Som i 2014 er det færrest fra Region Hovedstaden, der har en flugtplan (35 % mod 38 % i 2014). Der er endvidere 36 % (mod 42 % i 2014) af dem, der ikke har en røgalarm, som heller ikke har en flugtplan, sammenlignet med 30 % af dem, som har én røgalarm. Desuden viser undersøgelsen, at det især er dem, der bor i lejlighed, som ikke har en flugtplan (39 % mod 45 % i 2014).

3.4 RISIKOOPFATTELSE

Undersøgelsen viser, at tre ud af fire oplever, at de i høj grad eller i nogen grad har indrettet sig brandsikkert (73 %). Der er kun 6 %, som svarer i mindre grad eller slet ikke og således oplever, at de ikke har indrettet sig brandsikkert. Dette er på samme niveau som i 2014.

Figur 9. Føler du, at du/I har indrettet dig/jer brandsikkert?

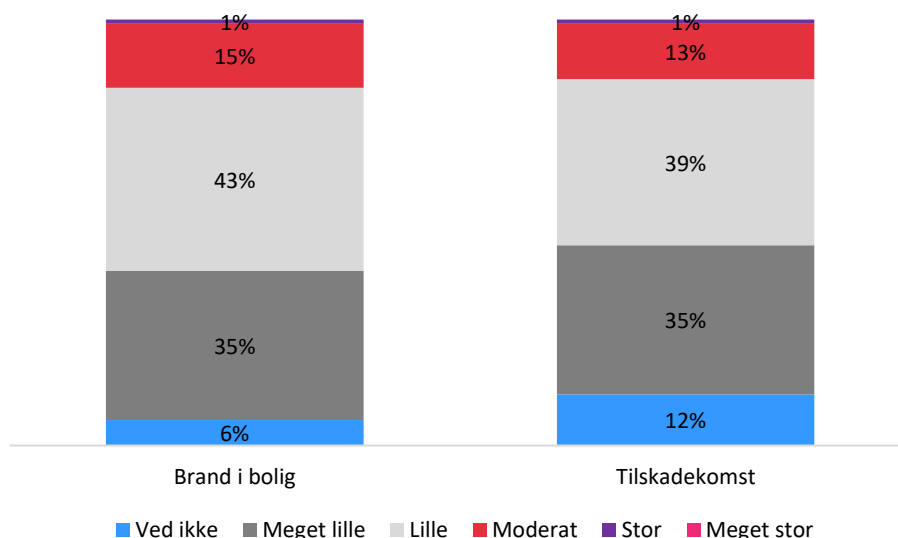

Undersøgelsen viser, at især de ældre aldersgrupper oplever, at de i høj grad har indrettet sig brandsikkert, heraf svarer 32 % af de 66 til 85-årige dette sammenlignet med 17 % af de 18 til 34-årige. Ligeledes er der færrest fra Region Hovedstaden, som oplever, at de har indrettet sig brandsikkert (21 %). Kønsmæssigt er der ikke nævneværdige forskelle. Dette har ikke ændret sig siden undersøgelsen i 2014.

Ligeledes viser undersøgelsen, at der er flere med røgalarm, som oplever, at de i høj eller nogen grad har indrettet sig brandsikkert. Dette svarer 81 % sammenlignet med 55 % af dem, som ikke har røgalarm, hvilket er det samme som i 2014.

Respondenterne har overordnet en lav risikoopfattelse i forhold til, at der skulle opstå brand i deres bolig, og at de selv eller deres pårørende skulle komme til skade i en brand. Således oplever 78 % (81 % i 2014) af danskerne risikoen for brand i deres bolig som lille eller meget lille, og 74 % (77 % i 2014) af respondenterne vurderer tilsvarende, at risikoen for at de selv eller deres pårørende kommer til skade i en brand som lille eller meget lille. Her er der altså tale om et fald sammenlignet med 2014.

Figur 10. Efter din vurdering, hvor stor er risikoen for, at der opstår brand i din bolig? / Efter din vurdering, hvor stor er risikoen for, at du eller dine pårørende kommer til skade ved en brand?

stor er risikoen for, at du eller dine pårørende kommer til skade ved en brand?

Der er ikke forskel på, hvordan de, som har røgalarm, og de, som ikke har røgalarm, vurderer deres risiko i forhold til brand i egen bolig eller tilskadekomst ved brand.

Undersøgelsen viser, at **risikoopfattelsen** af brand i egen bolig eller for, at pårørende kommer til skade i en brand, er **større blandt de danskere, som har oplevet brand i egen bolig**. Eksempelvis oplever 23 % af dem, som har oplevet brand i egen bolig inden for de seneste 5 år, en stor eller moderat risiko for brand i egen bolig sammenlignet med 15 % af de danskere, som ikke selv har oplevet brand i egen bolig.

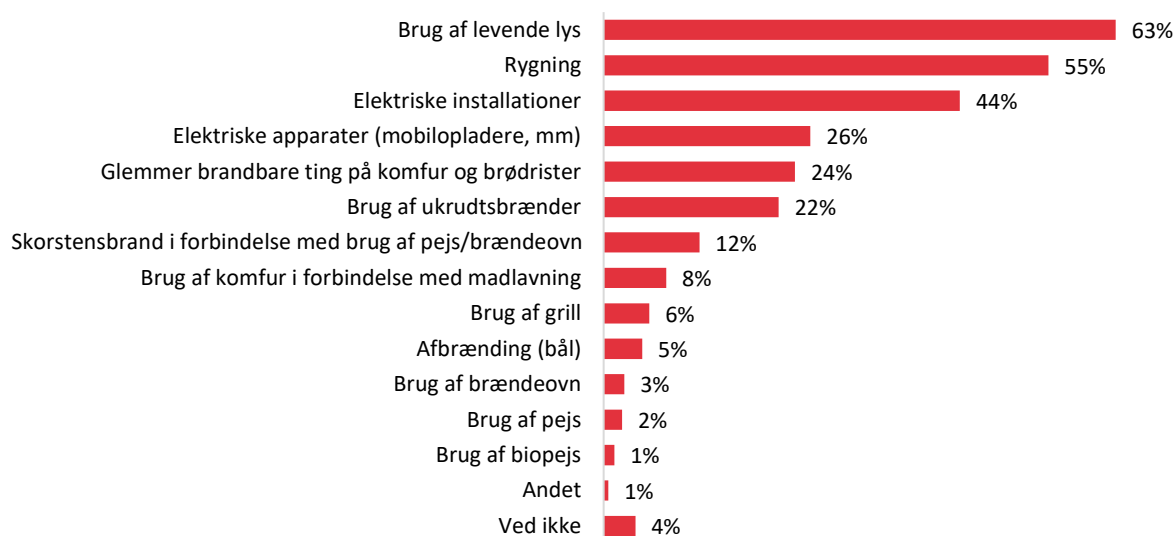
4. VIDEN OG ADFÆRD

I det følgende afsnit vil der blive set nærmere på respondenternes viden om brande og brandsikkerhed. Desuden vil udbredelsen af brande i hjemmet blive kortlagt – de såkaldte ”Happy fires”. Happy fires er brande i hjemmet, som slukkes af den enkelte, inden de udvikler sig til en større brand, og uden at brandvæsenet alarmeres. Til slut ses på forventet adfærd i forbindelse med en mindre og større brand i hjemmet.

4.1 VIDEN - TYPISK ÅRSAG TIL BRANDENS OPSTÅEN

Størstedelen af de adspurgte danskere angiver brug af levende lys (63 % mod 66 % i 2014), rygning (55 % mod 60 % i 2014) og elektriske installationer (44 % mod 51 % i 2014) som de typiske årsager til, at en brand opstår.

Figur 11. Hvad tror du, at de typiske anledninger er til, at en brand opstår? (Muligt at angive flere svar)

Blandt alle aldersgrupper vælges primært brug af levende lys som hyppigste årsag til brand. Der er kun 3 % af alle respondenter, som angiver, at der er nogen i deres familie eller omgangskreds, som mangler hjælp til at brandforebygge, og som de ikke selv kan hjælpe. Der nævnes oftest ældre mennesker som bedsteforældre samt spædbørn.

4.2 OPLEVEDE BRANDE

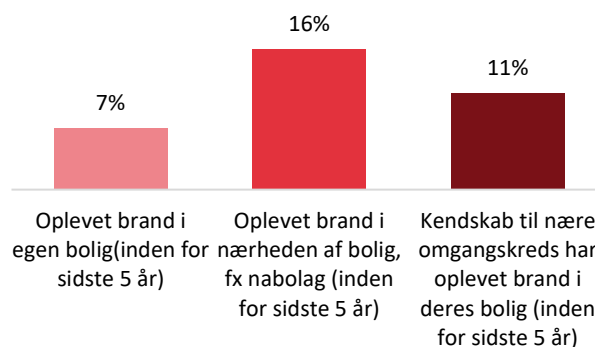
Der er 7 % af respondenterne, som inden for de seneste 5 år har oplevet en brand i egen bolig, som fx en juledekoration, gryde, elektrisk apparat m.v. Dette tal lå på 8 % i 2014. Der er 16 %, som har

oplevet en brand i nærheden af deres bolig og 11 %, som kender nogle i deres nære omgangskreds, som har haft brand i deres bolig inden for de seneste 5 år. Det lå på hhv. 18 % og 12 % i 2014.

Dette svarer til:

- 281 ud af 3.917 personer, der har oplevet brand i egen bolig
- 608 ud af 3.917 personer, der har oplevet brand i nærheden af deres bolig, og
- 420 ud af 3.917 personer, der har personer i deres nære omgangskreds, som har oplevet brand i deres bolig

Figur 12. Har du inden for de sidste 5 år været involveret i en brand i egen bolig? / Har du inden for de sidste 5 år oplevet en brand i nærheden af din bolig, fx i dit nabolag? / Har du kendskab til, om personer i din nære omgangskreds inden for de sidste 5 år har oplevet en brand i deres bolig?

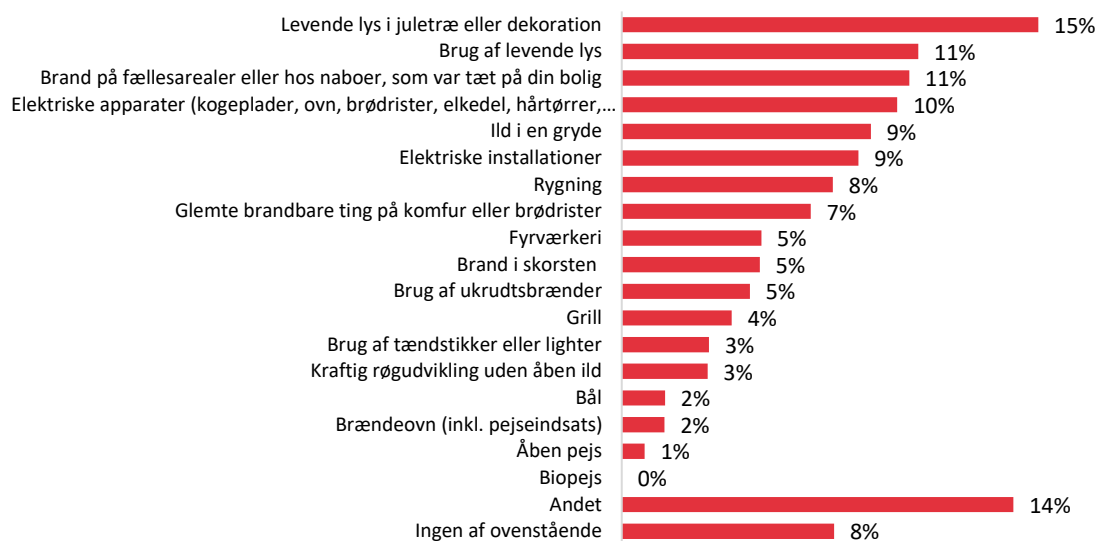
Det er fortsat særligt de yngre aldersgrupper 18 til 34-årige (9 %) og de 35 til 55-årige (9 %), som har oplevet brand i egen bolig, som fx en juledekoration, gryde, elektrisk apparat m.v. Det er også flest blandt de 18 til 55-årige, som har oplevet brand i deres nabolag (hhv. 19 % og 20 %) og som kender nogen i deres omgangskreds, der har haft brand i deres bolig (hhv. 13 % og 12 %).

Særligt personer fra Region Hovedstaden har oplevet brande i deres nabolag (17 %) og færrest fra Region Nordjylland (11 %). Der er ikke forskel på køn.

4.2.1 Årsag til brandens opståen

De, som har oplevet en brand i deres egen bolig eller i nærheden af deres bolig, er blevet spurgt til årsagen til brandens opståen. Flest angiver levende lys i juletræ eller juledekoration (15 % mod 19 % i 2014) (figur 13).

Figur 13. Hvilke af følgende situationer har du oplevet i din bolig/i nærheden af din bolig? (Blandt dem som har oplevet brand i egen bolig eller i nærheden af bolig). (Muligt at angive flere svar)

4.2.2 HAPPY FIRES

I undersøgelsen er der også spurgt ind til dem, som har oplevet brand, og hvad de gjorde efterfølgende. Der er 38 %, som svarer, at de alarmerede brandvæsenet mod 40 % i 2014. Der var 33 %, som slukkede branden, uden der opstod skader på ting eller mennesker. Det lå i 2014 på 35 %. 12 % slukkede branden, hvor der opstod mindre materielle skader (16 % i 2014) (figur 14). I alt har 38 % slukket branden selv, et fald på 2 %-point siden 2014.

Figur 14: Hvad skete der efterfølgende? (Muligt at angive flere svar)

Blandt de, som har oplevet brand i eget hjem, svarer over halvdelen (62 %), at branden kunne have været undgået, mens 22 % svarer 'ved ikke'. Blandt de respondenter, hvor branden skete i nærområdet, svarer 43 %, at branden kunne være undgået, mens det er 45 % af respondenterne, som kender nogle i deres omgangskreds, der har oplevet en brand som kunne have været undgået.

4.3 ALARMERING FRA RØGALARM

6 % har oplevet at blive alarmeret af en røgalarm pga. brand eller røgudvikling inden for de seneste 5 år, som ikke skyldtes røg fra madlavning. I 2014 var det også 6 %. Blandt dem, som har oplevet, at røgalarmen var gået i gang, var der 5 %, som selv slukkede branden, 21 % svarer, at de kom hurtigt ud af boligen, og 6 % alarmerede brandvæsenet. Heriblandt beskriver størstedelen, at de har oplevet, at røgalarmen er gået i gang pga. røg fra deres brændeovn, hvor de løste det ved at lufte ud i boligen. I de åbne kommentarer beskrives også, at det var andre steder end i deres bolig som fx i deres opgang, på deres arbejde eller på et hotel, at røgalarmen gik i gang.

4.4 FORVENTET ADFÆRD VED BRAND

4.4.1 En mindre brand

Ved en mindre brand, som fx brand i en juledekoration, vil størstedelen forsøge at slukke branden selv. De fleste vil forsøge sig med et vådt viskestykke (50 %) eller en vandkande, spand eller anden beholder med vand (49 %). De samme tal fra 2014 er hhv. 54 % og 50 %.

Figur 15: Forestil dig, at der opstår en mindre brand i din bolig, fx i en juledekoration. Hvad vil du gøre? (Muligt at angive flere svar)

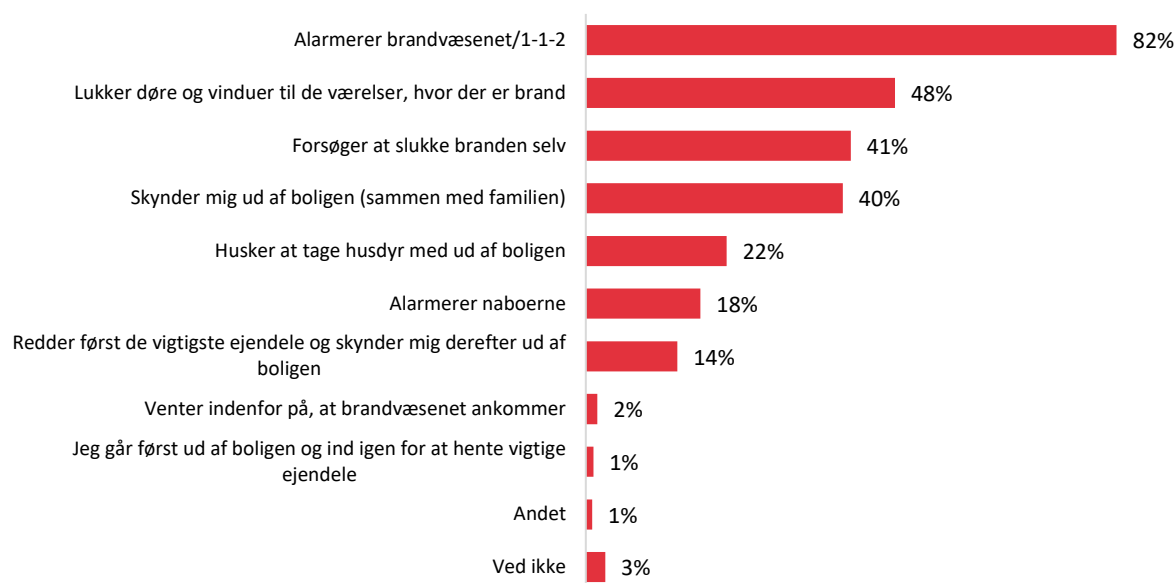

De 18 til 34-årige vil primært (55 %) ty til en vandkande, spand eller beholder med vand for at slukke en mindre brand, mens de ældre aldersgrupper (56 til 85 år) i højere grad end de unge ville bruge et håndklæde, tæppe eller dyne til at slukke branden (hhv. 43 % og 55 %). Der er ikke store køns- eller regionale forskelle eller forskelle på dem, som har røgalarm og ikke røgalarm.

4.4.2 En større brand

Størstedelen siger (82 %), at de ville alarmere brandvæsenet, hvis der opstod en større brand i deres bolig, fx i en sofa. Det har ikke ændret sig siden 2014. Dog er der også 48 %, der vil forsøge at slukke branden selv. Der er lidt flere som vil forsøge at slukke branden i dag end i 2014. Her ville 44 % dette.

Figur 16. Forestil dig, at der opstår en større brand i din bolig, fx i en sofa. Hvad vil du gøre? (Muligt at angive flere svar)

Jo ældre man er, i des højere grad vil man kontakte brandvæsenet og lukke døre og vinduer til de værelser, hvor der er brand. Det er særligt de midaldrende grupper mellem 35 og 65 år, der vil forsøge at slukke branden selv (hhv. 45 % og 48 %). Der er en større andel af de 18 til 55-årige, som skriver, at de vil skynde sig ud af boligen. Endvidere viser undersøgelsen, at det særligt er de 35 til 55-årige (24 %), som angiver, at de ville huske at alarmere naboerne.

Ligeledes viser undersøgelsen, at der er flere mænd, som ville forsøge at slukke branden selv (47 %), mens kvinder i højere grad angiver, at de skynder sig ud med familien (42 %) og huske husdyr (25 %). Der er ligeledes flere personer fra Region Hovedstaden, som vil alarmere brandvæsenet (85 %) og alarmere naboer (27 %).

Der er ikke store forskelle på, hvordan personer med og uden røgalarm vil agere ved en større brand. En større andel uden røgalarm vil dog alarmere naboerne (25 %) end personer med røgalarmer.

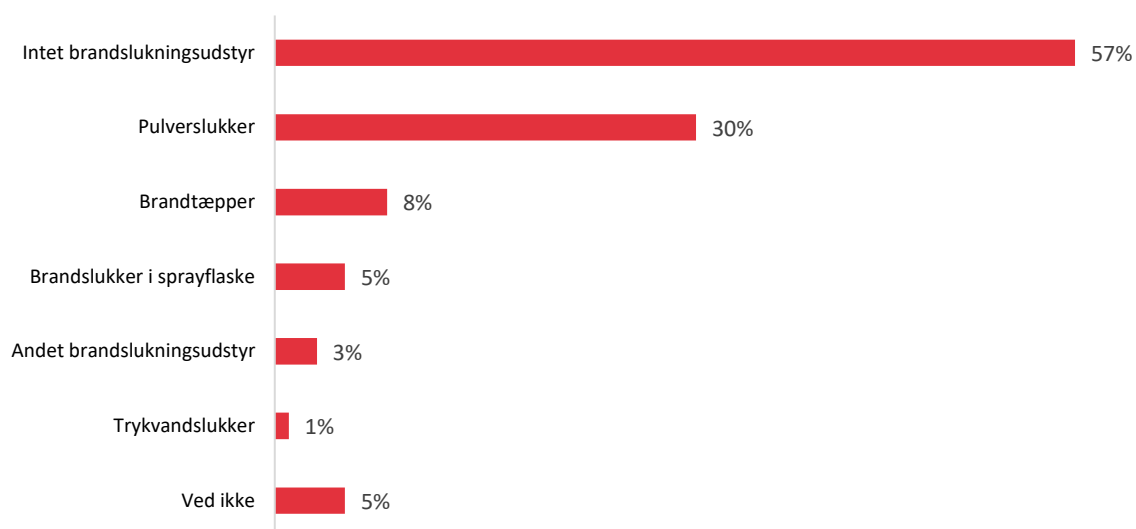
4.5 BRAND I SOMMERHUS, FRITIDSHUS ELLER CAMPINGVOGN

20 % af respondenterne har et sommerhus, fritidsbolig eller campingvogn. Tre ud af fem af disse har en eller flere røgalarmer monteret på stedet (60 %). Dette svarer til:

- 767 ud af 3.917 personer har sommerhus/fritidsbolig/campingvogn
- 452 ud af 3.917 personer har en eller flere røgalarmer i sommerhus/fritidsbolig/campingvogn

Lidt over halvdelen (57 %) af de respondenter, som har et sommerhus, fritidshus eller campingvogn, har ikke noget brandslukningsudstyr i det. Hver tredje (30 %) har en pulverlukker, mens en ud af ti har et brandtæppe (8 %).

Figur 17. Har du/l brandslukningsudstyr i sommerhus/fritidshus/campingvogn? (Muligt at angive flere svar)

Der er ingen store køns- og aldersforskelle at se i forhold til brandslukningsudstyr i fritidshuset, men personer fra Region Hovedstaden har i højere grad et brandtæppe liggende i deres fritidshus (10 %) modsat personer i Region Nordjylland (5 %).

Oplevet brand på fritidssted

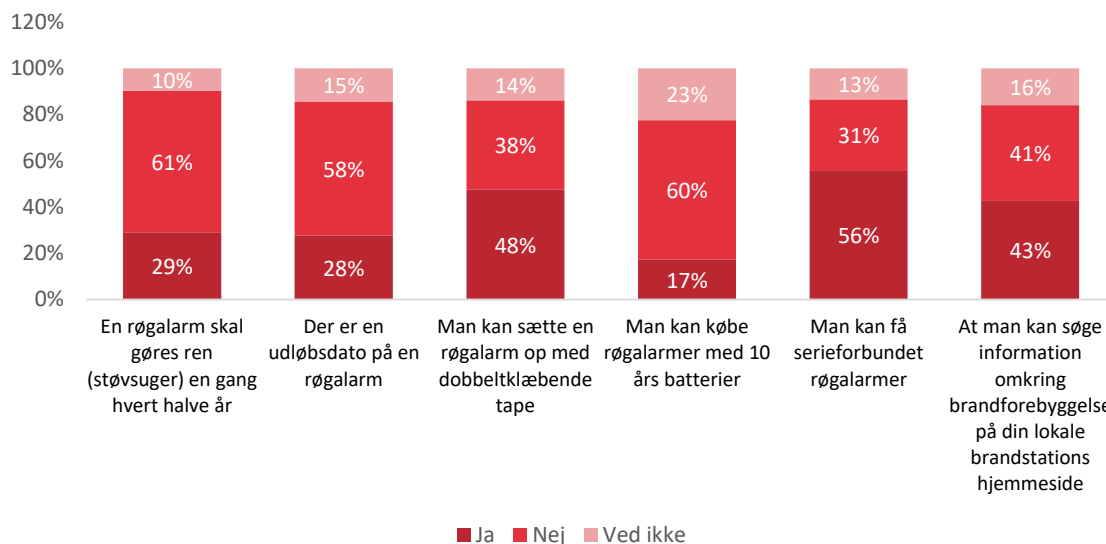
Det er **kun 3 %** af danskerne, som har et sommerhus, fritidshus eller campingvogn, som har oplevet brand her.

4.6 GENEREL VIDEN OM RØGALARMER

En ud af tre vil tage imod et gratis hjemmebesøg fra brandvæsenet, hvor de kan få en dialog med en brandmand om brandforebyggelse og eventuel brandfare ved deres bolig. Modsat vil en ud af tre *ikke* tage imod det, mens 27 % ikke ved det.

61 % ved ikke, at en røgalarm skal gøres ren en gang hvert halve år, ligesom 58 % ikke ved, at der er en udløbsdato på en røgalarm. Hertil er det kun hver anden, som ved, at man kan sætte en røgalarm op med dobbeltklæbende tape, og at man kan få serieforbundede røgalarmer (hhv. 48 % og 56 %). To ud tre ved ikke, at man kan købe røgalarmer med 10-års batterier (60 %). 41% er hertil ikke klar over, at man kan søge information omkring brandforebyggelse på den lokale brandstations hjemmeside.

Figur 18. Vidste du at....

Kønsmæssigt er der ikke store forskelle i den generelle viden om røgalarmer, men personer i Region Hovedstaden har mindre viden om, at der findes serieforbundne røgalarmer (48 %) sammenlignet med Region Nordjylland (60 %).

Personer i Region Hovedstaden og de 18 til 34-årige er også dem, som i laveste grad ved, at en røgalarm skal gøres ren en gang hvert halve år (hhv. 24 % og 16 %).

Hver anden af de 18 til 34-årige ved dog, at man kan sætte en røgalarm op med dobbeltklæbende tape (53 %), mens dette kun gælder hver tredje af de 66 til 85-årige (34 %).

5. METODE

Data er indsamlet i Epinions Danmarks Panel og er repræsentativt på parametrene køn og alder inden for regionerne. Undersøgelsen er gennemført fra 27. januar til 12. februar 2017.

Undersøgelsen er gennemført blandt danskere i alderen 18 til 85 år. Der er indsamlet i **alt 3.917 repræsentative interview.**

Data er indsamlet via kvoter, som er beregnet på baggrund af Danmarks Statistik. Data er repræsentativt inden for aldersgrupperne 18 til 34 år, 35 til 55 år, 56 til 65 år og 66 til 85 år, køn og region. I arbejdet med data er der arbejdet med data vægtet på region, således at resultaterne afspejler sammensætningen i den danske befolkning.

I alt har 14.652 danskere i alderen 18 til 85 år påbegyndt undersøgelsen, heraf er 51 % blevet frascreeinet. Frascreeening er enten sket ved, at respondenterne ikke har passeret ind i målgruppen (18 til 85 år der bor i Danmark), eller at den kvote, som de passede ind i, allerede var fyldt.

I alt har 7.244 personer i målgruppen påbegyndt undersøgelsen, hvor 3.327 personer har afbrudt undersøgelsen.

I alt indgår 3.917 danskere i alderen 18 til 85 år i undersøgelsen.

Svarprocenten for undersøgelsen er således 54 %.

Tabel 1. Svarprocent

Svarprocent	Antal	Blandt alle	I målgruppen
Påbegyndte undersøgelsen	14.652	100%	
Frascreenet i undersøgelsen	7407	51%	
Påbegyndte undersøgelsen og i målgruppen	7244	49%	100%
Afbrød undersøgelsen	3327	23%	46%
Gennemførte interview	3917	27%	54%

*Piktogrammer anvendt i rapporten er downloadet fra www.icons8.com og www.flaticon.com.

EPINION

OM OS

Vi er et af Skandinaviens største konsulent- og analysefirmaer med kontorer i Danmark, Grønland, Norge, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Vietnam og Østrig.

Vi er en mangfoldig arbejdsplads med internationalt perspektiv og samarbejdspartnere i hele verden og beskæftiger mere end 150 fastansatte medarbejdere og 500 interviewere.

Vi leverer skræddersyede undersøgelser, der sikrer et solidt grundlag for optimale beslutninger. Vores mål er altid at præsentere analyseresultater og yde rådgivning af højeste kvalitet.

EPINION KØBENHAVN

RYESGADE 3F
2200 KØBENHAVN N
T: +45 87 30 95 00
E: TYA@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

EPINION AARHUS

NORDHAVNSGADE 1-3
8000 AARHUS C
T: +45 87 30 95 00
E: TV@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK